

GÖY
QURŞAĞI
UŞAQ
JURNALI

8(48)

NOYABR DEKABR

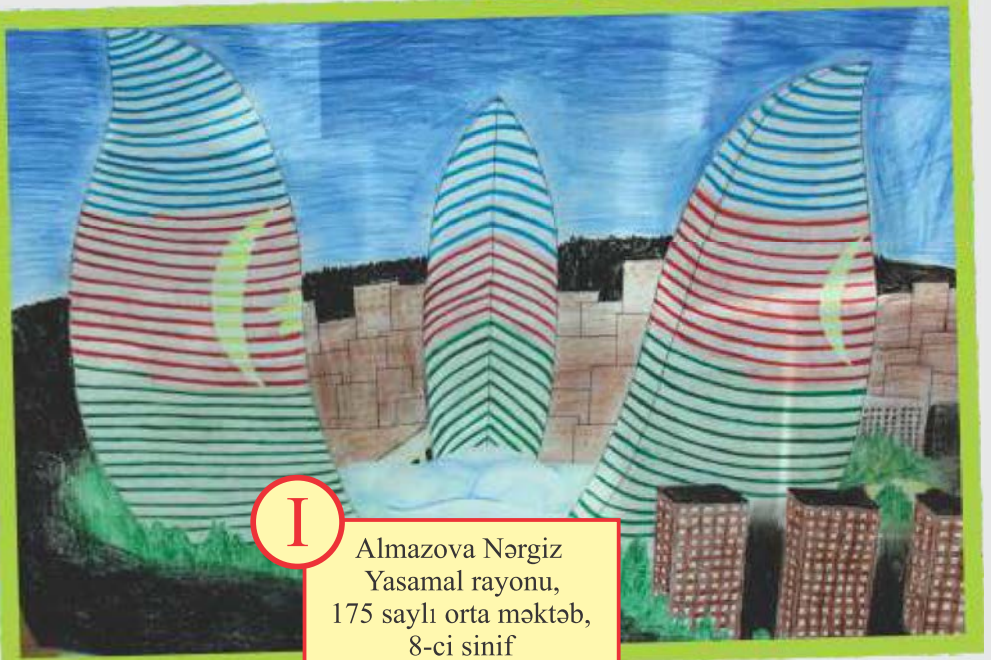
2015

MƏNİM

R
Ə
N
G

DÜNYAM

I

Almazova Nərgiz
Yasamal rayonu,
175 saylı orta məktəb,
8-ci sinif

II

Allahverdiyeva Şəkər
Nərimanov rayonu,
212 saylı məktəb,
7-ci sinif

III

Məhərrəmli İsmayıl
Milli Konservatoriya tərkibində
Respublika İncəsənət Gimnaziyası,
4-cü sinif

Sevinc Nuruqızidan

Əziz dost! Çoxdan istəyirdim sənə mü-
raciət edim. Amma düşünürdüm ki, qış tə-
tilindəsən. Yəqin uzaq dağ kəndində nə-
nə və babanın yanındasan. Bizim qarsız
qarşıladiğımız Yeni ildə zirvəsində hər bi-
rimiz üçün qar qoruyub saxlamağı bacara-
n dağların yamaclarında sürüşürsən...
Və yaxud valideynlərlə uzaq ölkələrə
səyahət edirsən... Ya da ki, dostlarla
Yeni il küknarı bəzəyirsən. Bir az gözlə-
mək qərarına gəldim. İstəmədim səni ma-
raqlı əyləncələrindən ayırım.

Gözlədim. Sonra əmin oldum ki, bü-
tün bunlardan daha maraqlı ola biləcək
“Göy qurşağı” jurnalının yeni sayını ha-
zırlamışsın sən üçün. Bəs onda niyə gözlə-
məliyəm?! Mütləq bu xəbəri sənə çat-
dırmalıyam.

Lev Tolstoyun məşhur bir deyimini
sitat gətirirəm: “Bütün xoşbəxt ailələr bir-
birinə bənzəyir...”. Bütün xoşbəxt
kitabxanalar isə hər biri özünəməxsus-
luğu ilə seçilir. Bu il 50 illik yubileyini tən-
tənə ilə qeyd edəcəyimiz F. Köçərli adına
Respublika Uşaq Kitabxanasının isə
özəlliyi ondadır ki, o, hamı üçün doğma
ocaq olmaqla yanısı, həm də hər bir oxu-
cusunun evinə gedə bilir. Necə? Əlbəttə,
“Göy qurşağı” jurnalı ilə.

Göy qurşağının yeddi rənginə boyan-
mış rəngbərəng rubrikalarla jurnalın növ-
bəti sayı qarşındadır. Oxu. Əminəm ki,
jurnalımız səni həm əyləndirəcək, həm
də düşündürəcək. Əylənə-əylənə dü-
şünməkdən gözəl nə ola bilər ki?!

Sənə uğurlar!

GÜNƏŞƏ VƏ İŞIĞA DOĞRU

Səni yaxşı tanıyıram. Hər təzə kitab kimi hər təzə xəbəri də maraqla qarşılayırsan. Ona görə də bir xəbərim olan kimi sənə çatdırmağa çalışıram. Axı sən İncəhörümlə dostluq edirsən. İncəhörümün də dünyanın hər yerindən xəbəri var. Bax, bu xəbəri eşitmişən?!

5 dekabrda F. Köçərli adına kitabxanada görmə qabiliyyəti məhdud və itirilmiş uşaqlar üçün Dil kursları və İnformasiya Mərkəzinin açılışı oldu. Günəşə və işığa doğru yol alan bu layihənin rəhbəri Gənc Ana Və Uşaqların Maarifləndirməsi İctimai Birliyinin sədri Nigar Aslanova idi. Gözdən zəif və məhdud uşaqlardan 14 nəfəri kurs haqqında məlumat əldə etdilər, səsi nağıllar dinlədilər, kitabxana xidmətindən yararlandılar. Sonra kitabxananın oxu zalında mətbuat konfransı keçirildi. Layihənin məqsədi görmə qüsuru olan uşaqların internet şəbəkəsinə sərbəst çıxışının təmin edilməsi, kitabxana saytlarında elektron kitabların oxunması təcrübəsinin öyrədilməsidir.

Layihə çərçivəsində qüsurlu uşaqlar kompüter texnologiyaları sahəsində bilgilərə sahib olmaqla bərabər, həm də kitabxananın imkanlarından digər uşaqlarla eyni vaxtda istifadə etmək hüququna malik olacaqlar. Layihə çərçivəsində 50-yə yaxın gözdən əlil uşaq kompüter kurslarına cəlb ediləcəkdir.

Bayraq mənliyimdir, Bayraq kimliyim

İncəhörümdən sizə daha bir xəbər. Özü də olduqca maraqlı bir xəbər. Sizi bilmirəm, mən indi haqqında danışacağım müsabiqədə iştirak etmək üçün çox çalışmışam... Tökmüşəm rəngli karandaşları masamın üstünə, başlamışam çəkməyə... Çək ki, çəkəsən, rənglə ki, rəngləyəsən... Hansı müsabiqə?

F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasının 01.10.2014 – 01.11.2014 tarixində elan etdiyi “Bayraq mənliyimdir, bayraq kimliyim” adlı rəsm müsabiqəsi. Müsabiqəyə Respublika İncəsənət Gimnaziyasının, 212, 193, 144, 175, 53 sayılı orta məktəblərin şagirdləri 40-dan çox rəsm təqdim etmişdilər.

Müsabiqəyə yekun vurmaq üçün noyabrın 4-də kitabxanada səsvermə keçirildi.

Müsabiqənin qaliblərini bu dəfə peşəkar rəssamlar deyil, Bakı Modern Məktəbinin şagirdləri seçdi. Sonra şagirdlər kitabxana ilə tanış oldular, “Niyə kitab oxumalıyıq?” adlı seminarla fəal iştirak etdilər və “Kitablar” adlı animasiya filmi izlədilər.

Günlər bir-birini əvəz etdi. Mən də hamı kimi həyəcanlı idim. İstəyirdim ki, mənim, yəni dostunuz İncəhörümün çəkdiyi şəkil birinci yeri tutsun. Mənim bayrağım... F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasının kütülvə işlər və incəsənət şöbəsi noyabrın 5-də Bayraq gününə həsr olunmuş tədbir keçirdi. Tədbirdə “Bayraq mənliyimdir, bayraq kimliyim” rəsm müsabiqəsinə qatılan bütün uşaqlar iştirak edirdi. Mən də ordaydım. Hamı birlikdə Azərbaycanın himnini oxuduq. Sonra kitabxananın elmi işlər üzrə direktor müavini Zahirə Dadaşova BAYRAQ GÜNÜ haqqında ətraflı məlumat verdi: “Azərbaycan bayrağı xalqımızın müstəqilliyinin və istiqlalının rəmzidir. Azərbaycan bayrağı namus və qeyrət emblemi olub dövlətimizin mənəvi-siyasi pasportu, vizit və rəqəsidir”.

Sonra Bayraq gününə həsr olunmuş video-slaydlara tamaşa etdik. Və nəhayət, rəsm müsabiqəsi qaliblərinin adları açıqlandı.

Bu da “Bayraq mənliyimdir, bayraq kimliyim” adlı rəsm müsabiqəsinin qalibləri:

- 1 yer *Almazova Nərgiz*
- 2 yer *Allahverdiyeva Şəkər*
- 3 yer *Məhərrəmli İsmayıl*

Rəsmlərin müəllifləri diplom və hədiyyələrlə təltif olundular. Tədbir iştirakçılarının kitabxananın təsis etdiyi “Göy qurşağı” jurnalı və kitablar hədiyyə edildi.

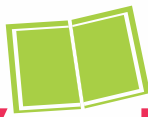
Tədbirin sonunda ağlayan iki uşağı görüb bir az kədərləndim:

– Bu nədir, siz niyə ağlayırsınız? Mən də yer tutmamışam. Amma kədərlənmirəm. Uşaqlar, əsas müsabiqədə iştirak etməkdir. Biz qalib olmadıq, amma bizim dostlarımız qalib oldu. Bunun üçün yalnız sevinmək lazımdır. Gəlin, başqasının qələbəsinə sevinməyi bacaraq.

KİTAB

Salam uşaqlar, bu mənəm İncəhörüm. Bilirsiniz, necə xoşbəxtəm?! Bilmirsiniz. Çünki siz mənimlə və Bakı şəhəri Nərimanov rayon 193 sayılı orta məktəbin 6-cı sinif şagirdləri ilə birlikdə nəşriyyatda olmamısınız. Kitabların necə çap edildiyini görmək mənim kimi kitab oxumağı sevmən üçün əsl xoşbəxtlikdir. Bütün sevincimi sizinlə bölüşmək istəyirəm. Axı siz də kitabları sevirsiniz.

həftəsi

1-ci gün

F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası "Kitab həftəsi" adlı maraqlı bir tədbirə start verdi. Tədbirin ilk günü Təhsil Nəşriyyat-Poliqrafiya müəssisəsində keçirildi. Məqsəd uşaqlara kitabın necə çap olunduğunu əyani şəkildə göstərmək, nəşriyyat müəssisəsinin tərkibində olan bölmələr, avadanlıqlar, nəşr xidmətləri haqqında şagirdlərə geniş məlumat vermək, redaktor, dizayner və poliqrafçıların maraqlı söhbətlərini dinləmək idi.

"Təhsil" nəşriyyatı bizim sevimli dərsliklərimizin nəşr olunduğu məkandır. Kitab dünyasına səyahətimiz mətnlərin işlənməsi redaksiyasından başladı. Bu şöbənin işi haqqında bizə "Tərcümə və xarici dillərdə dərsliklər redaksiyası"nın müdiri Elşad Əzizova məlumat verdi. O bildirdi ki, mətnlər bu şöbədə hazırlanır. Sonra mətnlər üzərində dizayner işləyir. Bu sənət sahibi həm də şəkillərin və illüstrasiyaların üzərində bəzi tamamlama işləri görür. Kompüter şöbəsində dərsliklərin mətni şəkillərlə birlikdə yığılır və səhvlər varsa, düzəldilir. Texniki şöbədə CTP maşınları vasitəsilə dəmir təbəqəyə köçürülür. Çap sexində isə KBA çap maşınları vasitəsilə çap edilir. Hazır məhsul cildləmə sexində cildlənir. Nəticədə uşaqların bilik mənbəyi olan dərsliklər ərsəyə gəlir.

Cildləmə sexində sevimli yazığımız İlyas Əfəndiyevin "Geriye baxmağa dəyər" kitabının cildləmə prosesini canlı olaraq izlədik. Çox həyəcanlıydıq. Axı illərlə sevə-sevə oxuduğumuz kitabın necə yarandığını öz gözlərimizlə görürdük.

Bütün bu məlumatları bizə istehsalat şöbəsinin müdiri Məleykə Əsgərova verdi. Cox şey öyrəndik, eşitmədiklərimizi eşidib, görmədiklərimizi gördük. Amma bununla bitmədi. Sadəcə, "Təhsil" nəşriyyatında öz işinin layiqli ustaları ilə sağollaşıb, oradan onlara və özümüzə cild-cild kitab arzusu ilə ayrıldıq...

2-ci gün

İndi sizə kimdən deyim, kimdən danışım... Tədbirin davamından...

Tədbirin ikinci günü F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasında keçirildi.

Qonağımız Bakı şəhəri Nəsimi rayonu 42 sayılı orta məktəbin 7-ci sinif şagirdləri idi. Bu dəfə tədbir kitabxanaya ekskursiya ilə başladı. Kütləvi İşlər şöbəsinin müdiri Leyla İbrahimova şagirdlərə kitabxanaya kitabın necə daxil olması, öncə hansı şöbələrdən keçərək oxucuların xidmətinə verilməsindən danışdı. Ekskursiyanın sonunda kitabxananın oxu zalında "Kitab nə üçün lazımdır?" adlı mövzu müzakirə edildi, kitabın yaranma tarixi, ilk əlifba, ilk kitab, ilk çap üsulları və materialları haqqında maraqlı məlumatlar şagirdlərə çatdırıldı.

"Kitablar" adlı animasiya filminin nümayişi məni və dostlarımı çox sevindirdi. Bu kitabxanadan hələ heç kim əliboş qayıtmayıb. İndi də ənənəyə sadıq qaldılar. Hamıya kitabxananın nəşr etdiyi "Göy Qurşağı" jurnalı hədiyyə edildi. Amma tədbir bitmədi... Nağıllardakı kimi üç gün, üç gecə davam etdi...

3-cü gün

Bu da son... Kitabxana "Kitab həftəsi" adlı tədbirinə yekun vurdu. Qonaqlar isə Bakı şəhəri Nərimanov rayonu 212 sayılı orta məktəbin 5-ci və 6-cı sinif şagirdləri oldu. Kitabxana və onun iş prinsipi, xüsusilə skaner aparatı şagirdlərdə çox böyük maraq doğurdu. Həmçinin, məktəblilər "Göy Qurşağı" jurnalının çapa hazırlanmasını izlədilər.

Tədbirdə həm də tarix vərəqləndi. Kitablardan haqqında ən maraqlı tarixi faktlar açıqlandı. Belə ki, dünyadakı ilk yazılan kitab "Diamond Sutra", Harvard Universitetinin kitabxanasında aşkar edilən insan dərisi ilə cildlənmiş kitablardan, rəssam və fotoqraf Terri Borderin "Kitablardan canlı olsaydı" və londonlu rəssam Conatan Volstenholmun "Əlli-qollu kitablardan" silsiləsi haqqında ətraflı danışıldı.

Tədbirin sonunda "Əgər kitab yazsaydınız, hansı mövzuda yazardınız?" adlı sorğu keçirildi.

Beləcə, sonda nağıllardakı kimi göydən üç alma düşmədi... Amma inanın mən İncəhörümün sözünə, belə tədbir yalnız nağıllarda ola bilərdi və bir də sevimli kitabxanamızda...

SALAM, GÖY QURŞAĞI!

Əslində, bu məktubu Şaxta babaya yazırdım. Anam dedi ki, jurnala yaz, onda Şaxta baba lap tez oxuyar.

Mən Bakıda oxuyuram, 83 sayılı məktəbin birinci sinfində. Riyaziyyatım əladır, amma Sevinc müəllimim deyir ki, «Ana dili»ndən bir az zəifəm. Ona görə tapşırdı ki, çoxlu kitab oxuyum. Mənim kitablarım çoxdur. Ən çox da Abdulla Şaiqin «Tülkü həccə gedir», Şarl Perronun nağılları, Qrimm qardaşlarının nağıllarını sevirəm. Amma bəzi nağıllar uzun olduğuna görə oxumaqdan yoruluram. Bir də adları da qəribədir e... Rapunzel, Henzel, Qretel... Bir dəfə atam mənə bir jurnal göstərdi. Baxdım ki, üstündə mənim öz şəklim var. Adı da «Göy qurşağı». Heç demə, atamla anam çoxdan saxlayırmışlar ki, mən məktəbə gedib hərfləri tanıyanda oxuya bilim. Başqa nömrələri də var. Oradakı yazıları oxumaq daha asandır mənə. Mən də öyrənirəm yavaş-yavaş. Şəkillərə də baxmağı xoşlayıram. Elə maraqlıdır ki.

Bir balaca qardaşım da var, iki yaşında. Adı da Röyaldır. O məni dərs oxumağa qoymur. Hər dəfə dərs hazırlayanda kitab-dəftərimi alır. «A-n-a!», – deyib qışqırır, məni yamsılayır. Ona görə həmişə o, günortalar yatan vaxt dərslərimi oxuyuram. Ay Şaxta baba, nə olar, qardaşım tez yekəlsin, qoy o da məktəbə getsin, oxuya bilsin, mənə mane olmasın.

Bir də qələm-dəftərdən bezirəm. Kompüterdə yazmağı lap xoşlayıram. Orada qələmi aşağı-yuxarı, sağa-sola eləmək lazım deyil, heç əlin də bulanmır. Düyməyə basırsan, qəşəng yazır. Kaş dəftərlərin yerinə kompüter olaydı... Amma kompüterin qarşısında çox oturmağı da anamla atam qoymurlar. Deyirlər, ziyandır. Ay Şaxta baba, nə olar, bayramda gələndə qələm-dəftərlərin hamısını apar, qoy bizə planşet alsınlar, onda yazacaq.

Bir də, Şaxta baba, mən Cəbrayılı çox görmək istəyirəm. Atam mənə həmişə Cəbrayıldan danışıır, axı biz qarabağlıyıq. Deyir ki, qışda qar elə yağır ki, dizdən olurdu, hər yan ağappaq. Bakıda heç qar görmürəm. Nə olar, buralara da qar yağsın da... Elə gözəl danışıır ki, quş olub uçmaq istəyirəm Cəbrayıla. Atam deyir, orada bütün bayramları gözəl keçiriblər. Düzdür, Yeni ildə həqiqi yolkaları olmayıb, amma olsun, nə olar ki... Şəkillərini görmüşəm, yalançı yolkaları da qəşəng idi. Atamgil Novruz bayramlarında Qurban tərəsinə çıxıblar, yayda Ziyarətə gedib barmaq boyda böyürtkənlər yığıblar. Mən də istəyirəm ora, ay Şaxta baba. Nə olar, bu arzumu yerinə yetir, qoy pis ermənilər bizim evimizdən çıxsınlar!

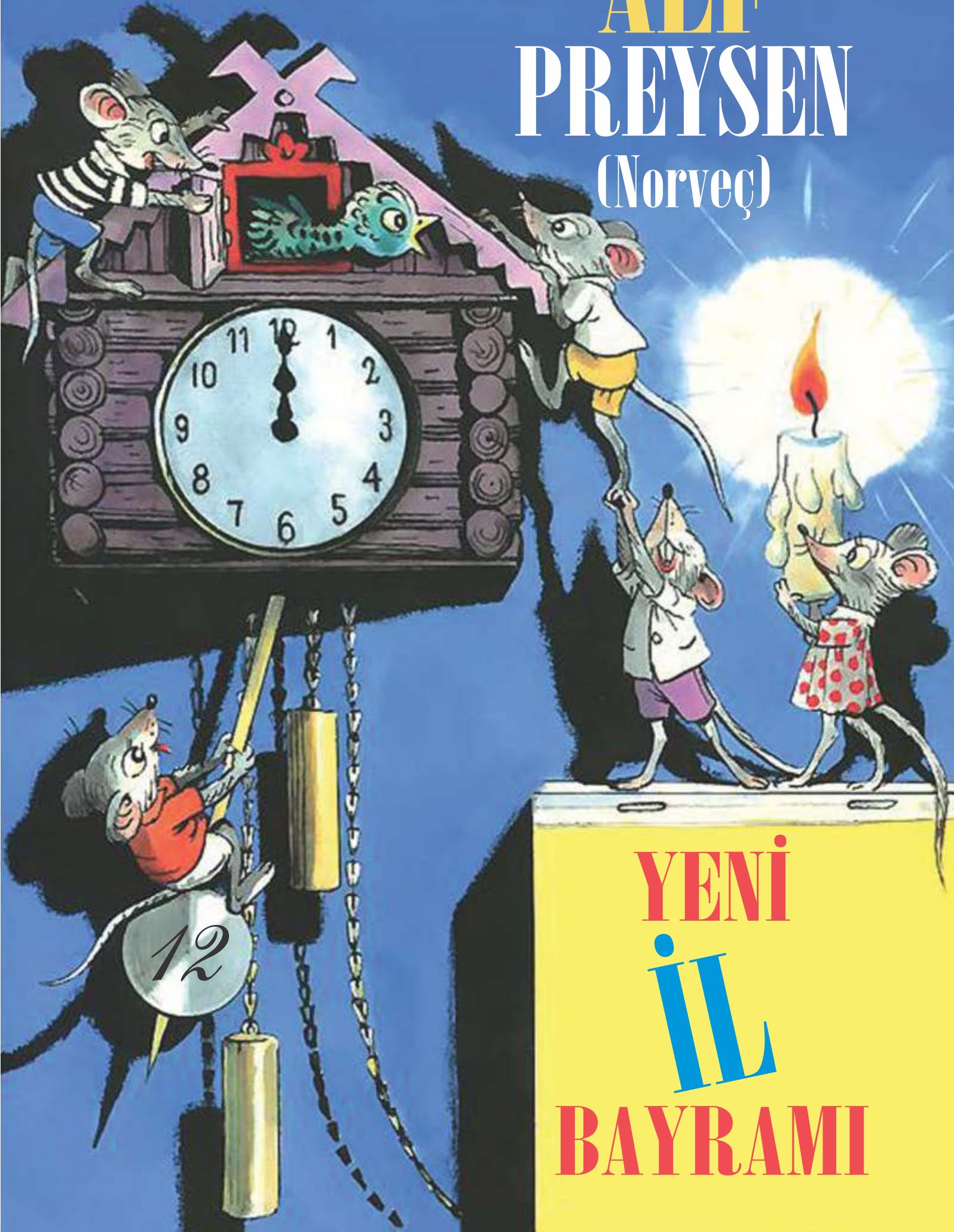
Bu məktubumu diqqətlə oxu ha, heç nə yaddan çıxmasın: mənə çoxlu plastilin, bir dənə planşet (amma dəftər-qələmi apar), qardaşıma çoxlu oyuncaqlar gətirərsən. Məni də Cəbrayıla apararsan!

**Hələlik! Nə yaxşı ki, sən də
«Göy qurşağı»nı oxuyursan,
yoxsa bunları sənə necə deyərdim!
Malik Gülməmmədli**

ALF PREYSEN

(Norveç)

YENİ
İL
BAYRAMI

Hoppan-düş, hoppan-düş
Hop-lya, lya, ralle-ra.
Yeni il gəlir, uraa!

Gecə uzun, gün qısa,
Bayırda bərk külək var.
Yuvada siçan ata,
Siçan ana, uşaqlar.
Siçan ana hər kəsin,
Sığallayır başını.
Deyir: "Bu günlük atın
Dəcəlliyin daşını".
Düşünürəm tələyə,
Düşməzsiz heç biriniz.
Bu gecə gəlir sizin
Xoşbəxt Yeni iliniz.
Bala siçanlar:"Uraa", –
Deyib, gülür, çığırır.
Anaya kömək etmək,
Üçün hamı yığılır.
Döşəməni gəmirib,
Yuvanı gen edirlər.
O tərəfə gedirlər,
Bu tərəfə gedirlər.
Quyruqları süpürgə
Süpürürlər yonqarı.
Yuvada qalaq-qalaq,
Arpa, buğda və darı.

Hoppan-düş, hoppan-düş
Hop-lya, lya, ralle-ra.
Yeni il gəlir, uraa!

Yepyekə kömür ilə,
Qaraldırlar yuvanı.
Unudublar yatmağı,
Didişməyi, davanı.
Budur, baxın, sevimli,
Yeni il cox xoş gəldi.
Kim deyir ki, yeni il
Bura əliboş gəldi?!
Tapdı bir qış çəkməsi,
Çardaqdan ata siçan.
Kim bilir, qoymuşdular,
Çəkməni ora haçan.
Nə dabanı var idi,
Nə burnu, nə pəncəsi.
Bu çəkmə tayı bütün,
Tayların ən incəsi.
Şüşə qırıqlarıyla,
Bəzədilər çəkməni.
İndi kim istəyirsə,
Süzə bilər çəkməni.
Üstündə par-par yanan,
Hörümçək torları var.

Dörd yanından asılıb,
Qırıq-qırıq parçalar.
Siçan ata söyləyir:
– Tez tutuşun əl-ələ
Bir də quyruq-quyruğa.
Qoşuldular həvəslə
Bu maraqlı buyruğa.
Bəzəkli çəkmə tayı,
Ortada qaldı, baxın.
Gah kənara getdilər,
Gah da gəldilər yaxın.

Hoppan-düş, hoppan-düş
Hop-lya, lya, ralle-ra.
Yeni il gəlir, uraa!

Masanın baş ucunda
Nənə siçan oturub.
Çörəyini gah yağa,
Gah da bala batırıb.
Əyləşibdir yellənən,
Böyük kartof kürsüdə.
Qonşu yuvada vardır
Bu kürsüdən birisi də.
Oynayırlar, gülürlər,
Ciyilti qalxır göyə.
Ata siçan çığırır:
"Yatmaq vaxtıdır", – deyə.
Hərəsi bir tərəfdə
Başını qoyub yatır.
Şipşirin bal yuxuya,
Bala siçanlar batır.
Yuxularında hələ,
Oynayır, gülür onlar.
Artıq Yeni il nədir,
Çox yaxşı bilir onlar.

Hoppan-düş, hoppan-düş
Hop-lya, lya, ralle-ra.
Yeni il gəlir, uraa!

Nənə siçan yatmayıb,
Dayanıbdır keşikdə.
Külək əsir, qar yağır
Şaxta kəsir eşikdə.
Yun corab hörə-hörə,
Nəgmə oxuyur nənə:
– Yatın, körpə siçanlar,
Sabah açılısın yenə.
Yeni il hər kəs üçün,
Sevinc gətirib gəlsin.
Gözləriniz sevincin,
Dodaqlarınız gülsün.
Düşməsin heç kəs gələn,
İlə qədər tələyə.
Rast olmasın pişiklər,
Qurduqları kələyə.
Gələn Yeni ili də,
Keçirdək bir arada.
Elə bu pilləkənin,
Altındakı yuvada.

**Rus dilindən tərcümə etdi
Sevinc Nuruqızı**

KIRPİLƏR

Kirpilər Yer üzündə 15 milyon il bundan qabaq peyda olublar. Sən demə, orta irilikdə kirpinin, təxminən 10 min iynəsi var. Və hər 3 ildən bir iynələr yeniləri ilə əvəz olunur... Hər yeni iynə düz bir ilə boy atır. Nə yaxşı ki, kirpi bütün iynələrini birdən dəyişmir. Yoxsa düz bir il çılpaq gəzmək məcburiyyətində qalardı.

Kirpinin nə az nə çox 36 dişli olur. Əgər dişli ilə qoz-fındıq sındırmasa, insanlarda olduğu kimi dişlər yalnız qocalana yaxın sıradan çıxır.

36 dişli bu qoçaq hər şeydən can qurtara bilər, təkçə gənədən başqa. Kirpilər otun üzəri ilə qaçanda pəncələri ilə dırmıq kimi bütün parazitləri bədənərinə yığırlar. Kirpi iynələri gənələrin yaşaması üçün əlverişli şərait yaradır. Yalnız kirpi iynələrinə sancılan siqaret kötökləri gənələri nikotinlə zəhərləyir və o rahat nəfəs alır.

Kirpi, yeri gəlsə, zəhəri dişinin dibində torbalanan gürzəni böyük ləzzətlə yeyib, üstündən su içə bilər. Hələ heç kim də gürzə yeyib zəhərlənən kirpi haqqında bir kəlmə belə eşitməyib. Heç eşitməyəcək də. Çünki kirpilərin ilan zəhərinə qarşı immuniteti var.

Kirpilər rəngləri ayırd edə bilsələr də, bir qədər korluğa meyillidirlər. Güclü iybilmə və dadbilmə qabiliyyətləri var.

Evdə kirpi saxlamaq istəsəniz, bunu mütləq bilməlisiniz: o, sizin itiniz və pişiyinizlə dost olmağı bacaracaq, amma onun addım səsləri siza rahatlıq verməyəcək. Siza elə gələcək ki, döşəmənin üzəri ilə kirpi deyil, bir çüt təbil çubuğu gəzir.

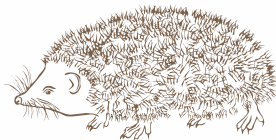

Uşaq kitablarında tez-tez iynələrində alma, armud, göbələk sancılmış kirpi şəklinə rast gəlmək olur. Əslində isə, kirpinin bunu etməyə fiziki gücü çatmaz. Bu uydurmanın "atası" qədim yunan tarixçisi Böyük Pliniydir.

Kirpələrin qış yuxusu 128 gün davam edir. Qış yuxusunda olan kirpinin bədən hərarəti 2 dərəcə selsiyədək düşür (Əslində, 34 dərəcə olmalıdır). Dəqiqədə 40-50 dəfə nəfəs alıb-vermə 8-ə enir. Qış yuxusundan ayılmış kirpi olduqca ac və təqətsizdir. O yuxudan duran kimi bir-neçə gün yemək axtarışında olur. Tapsa, yaşayır, tapmasa, əbədi yuxuya gedir.

Kirpinin siçan ovuna çıxması əfsanədir. Balkə də xətrinə siçan əti düşər, amma qaçan siçana çatmaq kirpinin bacardığı iş deyil.

Kimdən soruşsan, deyər kirpinin quyruğu olmur. Yəqin siz də elə bilirsiniz. Elə mən özüm də az qala elə düşünürdüm. Sən demə, kirpələrin əksəriyyətində quyruq var imiş. Haradasa 3 sm uzunluqda. Amma bu quyruq iynələrin arasında elə məharətlə gizlənilib ki, biz onu görmürük.

TELEFON KÖŞKÜNDƏ KİTABXANA

Bu, dünyanın ən kiçik kitabxanasıdır. Çünki telefon köşkündə yerləşir. Mobil telefonların qəlblərimizi fəth etməsi ilə telefon köşklərinin həyatımızdan getməsi eyni anda baş verdi. Bizim Azərbaycanda telefon köşkləri nə oldu bilmirəm, amma Böyük Britaniyada əhali onlardan ambar, emalatxana və s. kimi istifadə edir.

Uestberi-sab-Mendip adlı kiçik şəhərdə insanlar simvolik qiymətə - 1 funta yerli hakimiyyət orqanlarından aldıkları köşkdə açıq hava altında ilin 365 günü 24 saat xidmət göstərən kitabxana açılar. Gecələr səhərədək bu köşkdə işıq yanır. Kimin yuxusu qaçıbsa və oxumaq istəyirsə, buyursun gəlsin. Kitabxananın kataloqunda kulinariya vəsaitlərindən tutmuş bestsellerlərdə də nəyə desən, rast gəlmək olar. Burada qəzet və jurnallar, disklər və DVD-lər, daha nələr, nələr var... Amma kitabxanaçı yoxdur. Hər şey oxucuların öz öhdəsindədir. Götürdükləri kitabı qaytarıb yerinə qoyur, evdən gətirdiklərini isə aid olduğu rəfə yerləşdirirlər. Əhalisinin sayı 800 nəfər olan bu şəhərdə kitabxanaçısı olmayan kitabxanaya daxil olmaq üçün bəzən əməlli-başlı növbə gözləmək lazım gəlir.

Tarixin ən böyük KİTAB OĞRUSU

Dünyanın ən məşhur kitab oğrusu kimdir? 20 il ərzində ABŞ-ın 268 kitabxanasından 20000 nadir kitab, 11 minə yaxın manuskript (qədim əlyazma) oğurlayan Stiven Blumberq. Blumberq şizofreniyadan və kitaba qeyri-adi bağlılıqdan əziyyət çəkirdi: öz oğurluq kitabxanasının hər bir nüsxəsini dəfələrlə oxumuşdu. Kitaba olan qeyri-adi məhəbbəti onu oğurluğun ən unikal üsullarını düşünüb tapmağa vadar edirdi. O, kitabxana işçilərinin etibarını qazanır, bu yolla açarları əldə edir, havatəmizləmə və lift şaxtaları vasitəsilə içəri daxil olurdu. Onun həbsindən sonra, necə deyərlər, “Blumberq kolleksiyası”nın bütün nüsxələri sahiblərinə qaytarıldı. O, oğurladığı kitabların hər birini böyük qayğıyla qoruyub saxlamışdı, birini də satmamış və bağışlamamışdı.

Blumberqin vəkilləri iddia edirdilər ki, o bibliomaniyadan – kitaba hədsiz bağlılıqdan əziyyət çəkir. Elə bu kitaba vurğunluq onu Amerika və Kanada kitabxanalarında və şəxsi kolleksiyalardakı ən nadir kitabları ustalıqla çırpışdırmağa sövq edib. Stiven oğurladığı kitabları öz şəxsi kitabxanasının eksponatları kimi qoruyub saxlaya bilib. Dediyinə görə, bu qeyri-adi oğrunun əsas məqsədi qiymətli kitabları sadə amerikalıların ixtiyarına vermək olub. Onun arzusu bu idi: “Qoy hər bir amerikalı bu kitabların solğun səhifələrində mürəkkəblə həkk olunmuş həqiqətləri oxumaq imkanı əldə etsin”. Bütün bu “ülvi” arzularına baxmayaraq, məhkəmənin qərarı birmənalı oldu: “Təqsirkardır. İşlətdiyi cinayətin cəzasını çəkməlidir”.

Stivenin kitab hərisliyi uşaq yaşlarından başlamışdı. Hər gün Minnetson ştatının Sent-Pol əyalətindəki malikanələrin yanından keçən oğlan Viktorian üslublu bu tikililərin pəncərəsindən həsrətlə rəflərdəki kitabları süzür və onları əldə etmək üçün yollar axtarırdı. Sonra isə düşündüyü planı uşaq yaşına xas olmayan ustalıqla həyata keçirir – qapıdan və pəncərədən keçir və sevib-seçdiyi kitabları kiçik barmaqları ilə sıgallaya-sıgallaya “nəvazişlə” oğurlayırdı. Az sonra Stiven artıq yolunu əntiq kitab mağazalarından salmağa başladı... Daha sonra isə kitabxana saxlanclarından... Bu kitabların nə vaxtsa əlindən alınacağını düşünürdü həmişə. Ona görə də onları dönə-dönə oxuyur, hər birinin məzmununu əzbərdən bilirdi. O özünü kitabların “xilaskar mələyi” hesab edirdi. İddia edirdi ki, dövlətin əlindən aldığı bu kitablar hər bir sadə amerikalıya öz bozarmış səhifələrində daşdığı həqiqəti çatdırmaqçun yaranıb. Və Stiven də bu kitabları ona görə oğurlayır ki, onu kütlənin ixtiyarına versin.

Blumberq ilk dəfə 4 il azadlıqdan məhrum edildi. Həbsdən çıxan kimi yenidən kitab eşqi başına vurdu. Beləliklə o dəfələrlə həbs edildi. Hər dəfə də azad olunanda öz köhnə işinə yenidən başlamaq qərarına gəldi. Bu gün, ilkin hesablamalara görə, 20 milyon dollar dəyərində kitab oğurlayan qeyri-adi oğru Ayova ştatında yaşayır. Amma ciddi nəzarət altında. Bundan sonra bir dənə də kitab oğurlamasa belə, Stiven Kitab banditi adını “fəxrlə” daşıyır və o, tarixə ən məşhur kitab oğrusu kimi düşə bilib.

Yeddi rəngli göy qurşağı

Bir gün pələng balası səmadakı qara buludlara baxıb qaşqabağını salladı.

– Balaca, sənə nə olub? – anası soruşdu.

– Niyə qaşqabaqlısan?

– Yenə də qara buludlar var, deməli yağış yağacaq, mən yağışı sevmirəm.

– Sən nə danışırsan? Yağış bitkilərə həyat verir. Yağış yağmasa, susuzluqdan bütün canlılar məhv olar.

– Mən istəyirəm günəş çıxsın! Bəs günəş nə vaxt çıxacaq? Yağış kəsəndə?

Hə nə vaxt ki, göydə yeddi rəngli körpü – göy qurşağı görünəcək, yağış kəsəcək, günəşli hava olacaq, – deyə ana pələng bir yerdə qərar tutmayan balasını başa saldı.

– Göy qurşağı, – balaca höccələdi.

– Anacan, o gözəldir?

– Hə, sən onu görsən, çox xoşuna gələcək...

Bu söhbətdən sonra pələng balası tez-tez səmaya baxırdı, göy qurşağını gözləyirdi. Yağış isə dayanmaq bilmirdi.

Bir gün səhər anası pələng balasını səslədi:

– Balaca hardasan? Tez yanıma gəl.

– Anacan, nə olub?

– Bax, bu da sənin göy qurşağın.

Pələng balası başını qaldırıb baxdı. Meşənin arxasında rəngbərəng bir körpü uzanmışdı. Günəş isə buludların arasından ona baxırdı. Buludlar yavaşca əriyib gözdən itirdi.

– Ura! Göy qurşağı! – sevincindən pələng balası atılıb-düşdü. – Ana, necə də gözəldir, o da bizim kimi zolaqlıdır, amma rənglidir.

– Doğrudan da, zolaqlıdır. Say görüm onun neçə zolağı var.

– Yaxşı: bir, iki, üç, dörd, beş, altı, yeddi! Yeddi zolaq!

– Bəs, sənin neçə zolağın var?

– Bir, iki, üç, dörd,... on. Daha ardını saya bilmirəm. Mənim zolaqlarım göy qurşağıninkindən çoxdur. Deməli, o pələng deyil?

– Əlbəttə ki, yox, - ana güldü.

– Zolaqlı olmaq pələng olmaq demək deyil.

– Heyif ki, mən onun kimi rəngli deyiləm. Çox istərdim ki, ona oxşayım, – bunu deyib dəcəl pələng balası çəmənliyə qaçdı, çiçəkləri yığıb, böyük bir dəstə düzəltdi. Üzünə tutdu.

– Hə, indi mən göy qurşağına oxşayıram, onun üstündəki rənglərin hamısından çiçək yığmışam.

– Sən indi daha çox gəzən çiçək dəstəsinə oxşayırsan, – deyə anası güldü.

– Axı mən də rəngbərəngəm.

– Sən göy qurşağı kimi rəngbərəng deyilsən. Axı o da sənin kimi güclü, qoçaq, gözəl deyil.

– Mən qoçağam?

– Əlbəttə.

– Mən əsl pələngəm, heç göy qurşağında mənim zolağım qədər zolaq yoxdur. Düzdür?

– Əlbəttə! İstəyirsən sənə bir sirr açım. Sübh tezdən çayda çim, sahilə çıx və silkələn, günəş şüaları dərinin üzərində bərq vuracaq və göy qurşağı yaradacaq.

– Doğrudan? Deməli, mən öz göy qurşağımı yarada bilərəm?

– Elədir ki, var! Amma heç bir göy qurşağı pələng balası yarada bilməz.

– Əla! Pələng balası olmaq necə də maraqlı imiş, – bala pələng sevindi.

Onlar çaya yollandılar.

Doyunca çimdilər, sahilə çıxıb, silkələndilər... İşə bir bax ... Anası düz deyirmiş. İkisinin də üzərində rəngli göy qurşağı əmələ gəlmişdi...

QAR DƏNƏCİKLƏRİ NECƏ YARANDI

Bu hadisə lap qədim zamanlarda, həyat yeni yaranan vaxtlarda baş vermişdi. O zamanlar bütün canlılar indikindən fərqli olaraq, dostcasına və mehriban yaşayır, bir-birinə kömək edir, hər işi birgə görürdülər.

Bir neçə müddət keçdi. Canlılar arasında ayrı-seçkilik yarandı. Bir çoxu bu həyata tezliklə öyrəşdi, bütün bu dəyişikliklərə dözə bilməyənlər isə Tanrının hüzuruna gəldi:

– Ey qüdrətli Tanrı, biz belə həyat tərzini istəmirik. Yarandığımız gündən hər işi birgə görmüş, bir-birimizə dayaq olmuş, şən, qayğısız və çox mehriban ömür sürmüşük. İndi isə hər şey tamam başqa cürdür. Hər kəs bir-birini aldatmağa çalışır. Şənlik, gülüş səsləri, demək olar ki, yox olub. Odur ki, yalvarırıq sənə - ya bizi birdəfəlik yox et, ya da elə et ki, bu dünya durduqca, bir yerdə olaq, heç zaman bir-birimizin əksinə getməyək və bütün olan-qalan, canlı-cansız nə varsa, bizim bu birliyimizin gücü qarşısında heyran qalsın. Biz yenə də yaxşı işlər görərək, hamıya sevinc bəxş edək.

Tanrı fikrə getdi: bu arzu ilə yanına gələn canlılar o qədər çox idi ki, onlar bapbalaca varlıqlara çevrilsələr belə, bütöv bir ərazini zəbt edə bilərdilər.

– Tapdım! – deyərək Tanrı, nəhayət ki, ağır-ağır dilləndi.

– Mən sizin hamınızı qar dənəciklərinə çevirərək, ilin 4-cü – qış fəslinə əlavə edəcəyəm.

– Qar? O necə olur? – Canlılar təəccübləndilər.

– Qar dənəcikləri çox xırda varlıqlar olub, uçaraq, göylərdən yerə enəcəklər. Necə ki, sizin ürəyiniz incə və təmizdir, qar dənələri də eləcə incə, zərif, tərtəmiz və ağappaq olacaq. Siz bir-birinizdən fərqləndiyiniz kimi, onların da hər birinin özünəməxsus naxışları olacaq. Sizin qar şəklində gəlişinizə ən çox sevənən isə özünüz kimi pak varlıqlar olan uşaqlar olacaq. Düşdüyünüz yerdə bir az qaldıqdan sonra, siz yerə hopacaq, sonra yenidən buxarlanıb göylərə çəkiləcək və yenə birlikdə - dostcasına yerə enəcəksiniz. Beləcə, ilin üç ayı bütün canlılara birlik, dostluq və mehribanlıq nümunəsi göstərəcək, uşaqlara sevinc bəxş edəcəksiniz. Daimi yaşayış yeri kimi isə mən sizə Arktika və Antarktidanı hədiyyə edəcəyəm. Razısınız?

– Əlbəttə! – Canlılar sevinclə və şən halda qışqırdılar.

Tanrı dediyi kimi də etdi və elə həmin andaca onlar qar dənəciklərinə çevrildilər və... Kainatda ilk dəfə olaraq qar yağdı!

Heç qar dənəciklərinə baxmısanmı, dost? İlk baxışdan eyni görünən, lakin əslində tamamilə müxtəlif naxışlı bu zərif, ağappaq və incə balacalar bir-birinə göz vura-vura şən halda uçuşur, harasa qonur, bir andaca hər tərəfi ağappaq libasa bürüyürlər. Və bu günəcən də, heç kim bircə qar dənəsinin belə o birilərinin əksinə getdiyini görməyib.

Biri var idi, biri yox idi, balaca bir Qar adamı var idi. Bu Qar adamı yeni il şənliklərini, hədiyyələri və şokoladı çox sevirdi. Amma ömründə heç vaxt görmədiyi yayı və həmişə yay olan Afrikanı lap çox sevirdi. Yayı və Afrikanı o, televizorda görmüşdü, jurnallarda, kitablarda oxumuşdu.

Qar adamının ən böyük arzusu isə zənci olmaq idi. Onun bu arzusunu eşidən digər qar adamları gülməkdən yerə yığılıb dombalaq aşırıdılar.

– Maraqlı və qeyri-adi Qar adamısan. Zənci olmaq üçün gərək Afrikada – dünyanın ən isti yerində yaşayasan, günəşin altında gəzib qaralasan, onda da əriyə bilərsən axı!

– Elə mən də qeyri-adi qar adamı olmaq istəyirəm. Yoxsa, hamımız ağappaq, bir-birimizə oxşayırıq. Qış çox darıxdırıcıdır. Səma boz, ətraf isə bir rəngdə olur.

Yeni ilə üç gün qalmışdı. Qar adamının dostları ilə söhbətini eşidən ağ ayı ilə ağ dovşan meşəyə – Şaxta babanın yanına gəlib, bütün əhvalatı Şaxta babaya danışdılar. Şaxta baba bir az düşündü, sonra gülümsəyərək Qar adamına gözəl bir hədiyyə bağışlamaq qərarına gəldi...

Bayram günü gəldi. Şaxta baba bütün uşaqlara, ağ ayı ilə ağ dovşana, pinqvinlərə, digər qar adamlarına hədiyyələr payladı. Bizim Qar adamına isə qırmızı lentlə bağlanmış qızılı rəngdə iri bir çəllək bağışladı.

Qar adamı təəccüblə çəlləyin o yan-bu yanına baxdı:

– Bu nədir belə?

– Gözlərini yum. – Şaxta baba ona göz vurub, yanındakı ağ ayıya işarə etdi.

Qar adamı gözlərini yumar-yummaz ağ ayı çəlləkdəki şokolad kremi onun başına tökdü!

– Şaxta baba, nə oldu? Başıma nə isə tökülür.

Qar adamı nə baş verdiyini başa düşmədi.

– Heç, balaca bir sürprizdir. İndi isə gözlərini aç! Bilərsən. Qar adamı gözlərini açdı – qarşısında, ağ dovşanların əllərində tutduğu güzgüdə ona bir zənci qar adamı baxırdı.

– Hə, necədir, bəyəndin? – Yenə Şaxta babanın səsi gəldi.

– Bu, mənəm?

– Əlbəttə, sən sən! Dünyanın ilk qara Qar adamı!

Qar adamının sevincinin həddi-hüdudu yox idi.

O, özü boyda şokolad hədiyyəsi almışdı. Üstəlik, indi o, dünyanın ən şirin və yeganə zənci qar adamı idi.

ÜMUMDÜNYA GINNESİN REKORDLAR KİTABI GÜNÜ

Ümumdünya Ginnestin Rekordlar kitabı günü 2003-cü ildə, kitabın sayının 100 milyonu keçməsi münasibətilə təsis edilib və hər il noyabrın 9-da qeyd edilir. Həmin gün bütün dünyada milyonlarla insan hansısa bir bacarığına görə növbəti kitaba düşmək ümidilə rekord qırmağa çalışır. Kitaba həm insan uğurları, həm də təbiət hadisələri daxil edilir.

Möhtəşəm Everest zirvəsi və Ginnestin Rekordlar kitabı

Deyənlərə görə, 1951-ci il noyabrın 10-da "Ginnes" pivə istehsalı kompaniyasının direktoru cənab Xyu Biver dostları ilə İrlandiyanın cənub-şərqdəki Ueksford qraflığının Slani çayı sahillərində ov edərkən onların gülləsi boşa çıxmış və nişan aldıkları kürən cüllütlərin hamısı uçub canları-

nı qurtarmışdılar. Axşam Kaslbric-Haus qəsridə toplaşan dostlar arasında qızğın mübahisə düşmüşdür. Onlardan bir çoxu iddia edirdi ki, kürən cüllüt Avropanın ən sürətli quşudur.

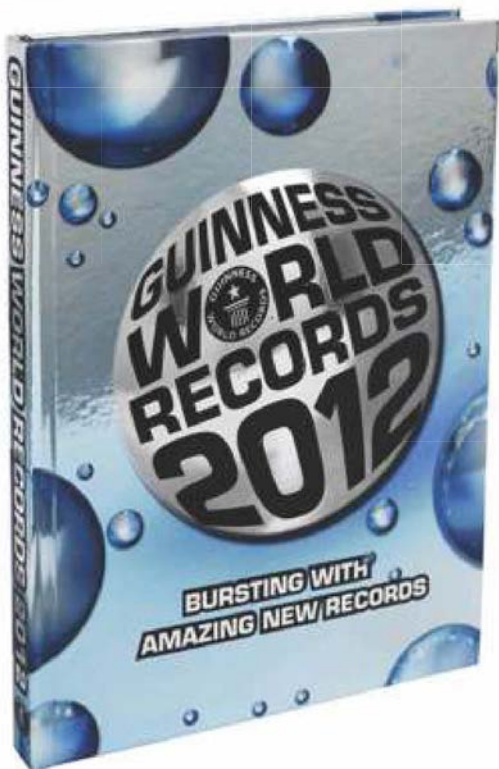
Aradan bir xeyli keçdi. Onlar arasında növbəti mübahisə tetra quşunun daha sürətli olması ehtimalı ilə başladı. Və elə bu mübahisə zəminində Xyu Biver düşündü ki, bu məsələni yalnız rekordlar kitabı həll edə bilər.

1954-cü ildə Londonda xüsusi nəşriyyat açıldı və ilk 198 səhifəlik rekordlar kitabı üzərində iş başlandı. 1955-ci ilin Milad bayramı ərəfəsində Ginnestin Rekordlar kitabı artıq bestseller hesab edilirdi.

Bu günə qədər kitab dünyanın 37 dilində işıq üzü görüb. Ginnestin Rekordlar kitabı müəllif hüquqları ilə qorunan ən populyar nəşr məhsuludur. 1990-cı ilin oktyabrında dünya rekordsevərləri tərəfindən 65 milyon nüsxə və yaxud hər biri Everest zirvəsi hündürlükdə olan 182 qalaq Ginnestin Rekordlar kitabı alınıb.

Kitaba necə düşmək olar?

Gündə 22 buterbrod yeyirsən və yaxud 300 misra şeir əzbərləyirsən, 46 qızın hörüyünü dartırsan, 9 pəncərə süsəsi sındırırsan... Və bu rekordlarla kitaba düşmək istəyirsən?! Çox da çətin deyil. Sadəcə, əgər sən potensial iddiaçısansa www.guinnessworldrecords.com saytında qeydiyyatdan keç, sonra qaydalara əməl etməklə öz rekordun haqqında məlumat ver. Sonrası şans işidir. Amma unutma! Rekorda müəyyən tələblər var: olduqca maraqlı olmalıdır, xüsusi məharət tələb etməlidir və ən əsası digərlərinə stimül verməlidir. Yeri gəlmişkən, sağlamlığa zərər vura biləcək heç bir şey – ağlagəlməz yüksəklikdən tullanmaq və yaxud partlayınca yemək rekord hesab edilmir.

Sürüşənlər üçün idman növü...

BOBSLEY

Qar üstündə sürüşməyi xoşlayırsan. Bunu bilirəm. Hətta bunu da bilirəm ki, gediş-gəliş yolunun elə hissəsində özün üçün sürüşmə zolağı açırsan ki, o yerdə körpə uşaqlar, addımını güclə atan qocalar sürüşüb yıxıla bilər. Sənə sürüşmə idmanı haqqında təqdim edilən bu materialı oxuyub, həyatının ən mühüm qərarını verə bilərsən. Həm də heç kəsə zərər yetirmədən. Oxu və bobsleyçi ol! Sənə uğurlar...

Bobsley qış idman növüdür. İngilis sözü olub bobsleigh-sürətlənmə deməkdir. Dağdan xüsusi çəkilmiş buz trasslarla kirşə-bobların köməyi ilə sürüşənlər bu idman növünü yaşadanlardır.

Bobsleyin vətəni İsveçrədir. İlk dəfə İsveçrədə ingilis turist Uilson Smit iki kirşəni bir lövhə üzərində birləşdirib və dağlara səyahət edib. O zaman kirşələrin heyəti dörd nəfərdən – iki kişi və iki qadındən ibarət idi. Sonralar bu say iki, beş, bəzən hətta səkkiz oldu. Bobsley icad olunanda kirşələr taxtadan, sonralar stekloplastikdən, daha sonra isə kevlərdən – gülləkeçirməz materialdan hazırlandı.

Bobsley kirşələri iki növ olur – iki yerli və dördyerli. Heyətin başçısı pilot-sükançıdır. O, həm də heyətin kapitanıdır. Təkançını və hərəkəti zəiflədəni, yəni iki fiziki gücü çox olan idmançını şəxsən o seçir. İrəlidə oturan iki nəfər sükanla hərəkətdə, arxadakı iki nəfər əyləclə hərəkətsiz olur.

Hərdən sürətli sürüşmə zamanı bobslerlər yerlərini dəyişə bilərlər.

Komandanın bütün üzvləri başlarına şlem geyinir. Onların geyimi hərəkət zamanı havanın təzyiqini azaldan xüsusi materialdan tikilir. Hər biri dizlik və əynək taxır. Bobsley trassları dəmirbeton əsaslı üzəri qalın buz örtüklü sərt girinti-çıxıntılı yollardır. Bobsley yarışlarında yekun nəticə heyətin yığdığı sürət həddinə görə müəyyənləşdirilir.

Hazırda Beynəlxalq Bobsley Federasiyası 60 ölkəni birləşdirir. Dünya bobsley çempionatları isə 1924-cü ildən keçirilir.

YER ÜZÜNÜN ƏN XOŞBƏXT NÖQTƏSİ

... Əlbəttə Disneylenddir. Sevinc və ruh yüksəkliyi, parıltılı işıqlar və sürətlə fırlanan karusellər, vanil və yaxud nanə ətri, su və dəmiryolları ilə əsrarəngiz səyahət, nağıl qəhrəmanları və mehriban kabuslar, başgicəlləndirici bənövşəyi fincan və s. ilə yadda qalan məkan. Kimə bütün bunları görmək xoşbəxtliyi nəsis olubsa, olub, olmayanlar bu yazını oxusa, Disneylenddə nəyi necə etməyi bacaracaq.

Çay gəmisini "Mark Tven"

"Mark Tven" gəmisində seyrə çıxanlar onu idarə də edə bilirlər. Bu halda sən sükan arxasına keçə, onu o tərəf-bu tərəfə hərəkət etdirə, səs signalı verə, qonaq kitabında imzanı qoya bilərsən. 1950-ci ildən bəri bu imzanı qoyanlar yalnız cəsarət toplayıb sükandan yapışanlar olub. Hətta sonda sənə "Mark Tven" kimi böyük teploxodu idarə etdiyini haqda sertifikat da verəcəklər. Bu şansı əldən qaçırtmaq ağılsızlıq olardı.

Bənövşəyi fincan

Disneylendə gələn mütləq "Fincanlar atraksionu"na minməlidir. Amma əgər sən hamıdan daha sürətlə fırlanmaq istəyirsənsə, onda bu atraksionun yeganə bənövşəyi fincanına otur. Bunu bilən hər kəs məhz onda oturmaq istədiyi üçün cəld ol, fürsətdən istifadə et.

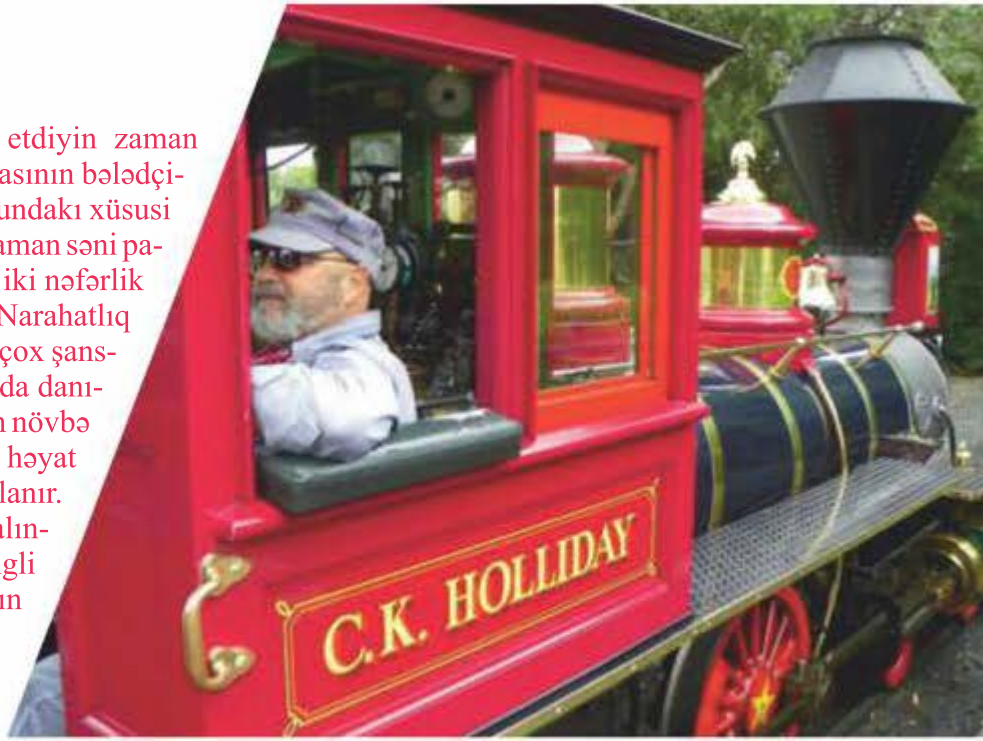
Baş yangınsöndürənlər küçəsi

Bu küçənin işıqları heç vaxt sönmədiyi üçün onu tapmaq çox asandır. Bir zamanlar Uolt Disney yangınsöndürənlərin xidməti ofisinin üzərindəki mənzildə yaşayırdı. Onun vəfatından bu günə kimi mənzilin pəncərəsindəki işıq sönmür. Uoltun mənzilindəki bütün əşyalar elə olduğu kimi və olduğu yerdə qalır.

Dəmiryolu

Disneylənd dəmiryolu ilə səyahət etdiyin zaman mütləq “Main Street Station” stansiyasının bələdçisindən xahiş et ki, sənə tender vaqonundakı xüsusi yeri tutmağa icazə versin. Yalnız bu zaman səni parovozun yanına gətirəcək və oradakı iki nəfərlik olduqca darısqal yerdə oturdacaq. Narahatlıq haqqında düşünməyə dəyməz, çünki çox şanslısan. Hə, başqa bir vaqon haqqında da danışım. Ona minmək üçün də əvvəlcədən növbə tutmalısan. Bu vaqon Uolt Disneyin həyat yoldaşının şərəfinə “Lilly Belle” adlanır. Çünki bu vaqonun əntiq mebelinin alınmasında və onun pəncərələrinin rəngli şüşələrlə bəzədilməsində bu qadının böyük rolu olub.

Kabuslarla bir arada

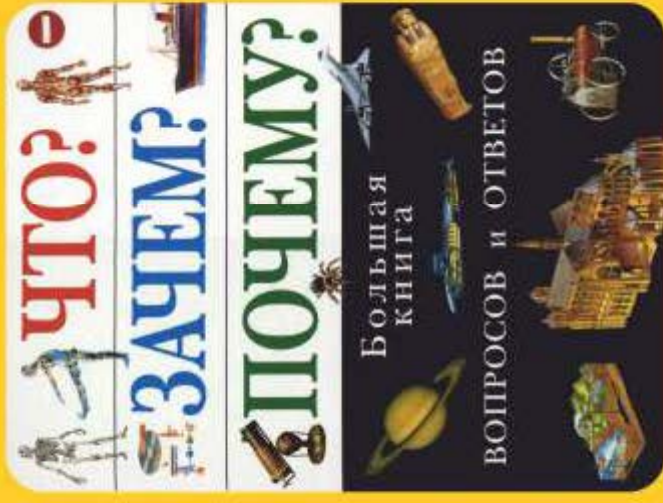
Əgər “Kabus evi”ndən salamat çıxdınsa, qoçaqsan. Yaxınlaş sertifikatını tələb et. Həm sən, həm də sənin əlindən canını qurtaran kabus bu sertifikatı ala bilər. Aldın... İndi də yollan “Karib dənizinin quldurları” atraksionuna. Təbii insan skeletləri arasında gəzə bilirsənsə, sənə afərin. Dərindən nəfəs al... Parkı bürüyən vanil ətrini ciyərlərinə çək. Əlbəttə, əgər bayram günü deyilsə. Çünki bayram günlərində hava ətirləndirici sistem nanə ətri yayır. “Belosnejka” zalına mütləq get. Əgər qəfildən ildırım çaxsa və cadugərin dəhşətli qəhqəhəsini eşitsən, qorxma. Bil ki, bu zaldakı mis almaya əlini vurmusan. Tarzanın ağacdakı evinə baş çək, qazanlar arasında var-gəl edən Missis Potsla salamlaş və əgər işdir telefonunun enerjisi qurtarsa, unutma, onu yalnız Yatmış Gözəlin Sarayında doldura bilərsən...

*Sənə həyəcan
və ruh yüksəkliyi
dolu Disneylənd
səyahəti
arzulayıram.*

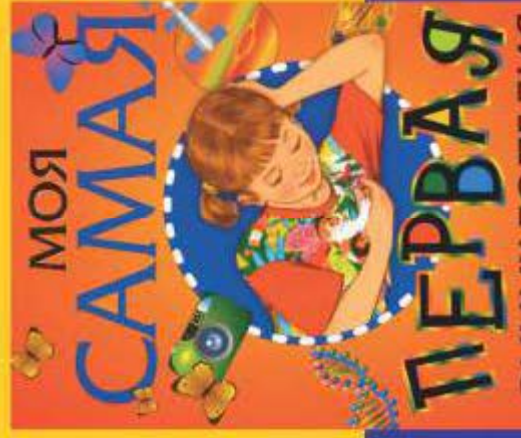
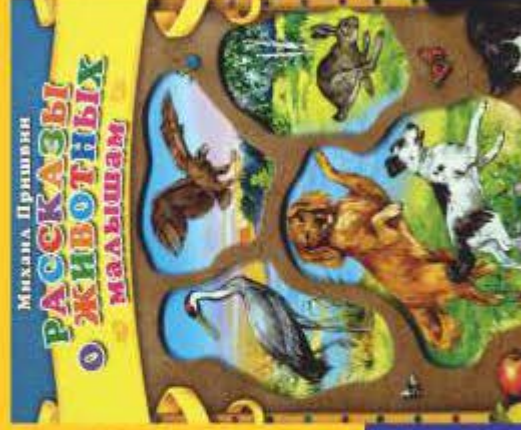
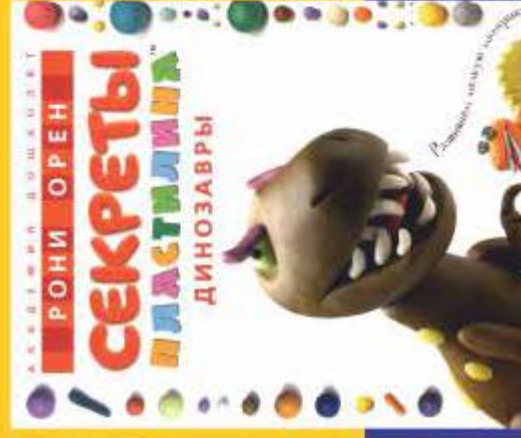
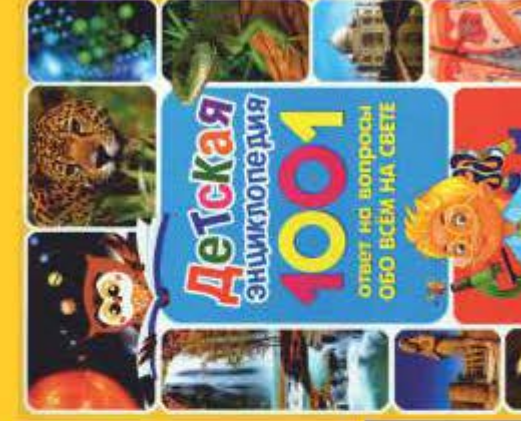

ÇOX OXUŞAN- ÇOX BİLƏRSƏN

Что? Зачем? Почему?
Большая книга вопросов и ответов

Bu kitabın səhifələrində oxucu təbiət hadisələri, elm və texnika, tarix və incəsənət, Yer kürəsi və Kainat barədə yüzlərlə suala cavab tapacaq.

Мягкая игрушка своими руками : 30 оригинальных изделий

Öz əlləriniz ilə hazırladığımız əyləncəli oyuncaqlar doğmalar və dostlar üçün əvəzedilməz hədiyyədir.

Детская энциклопедия. 1001 ответ на вопросы обо всём на свете

Kainat haqqında maraqlı faktları öyrən. Həyatın meydana gəlməsi və inkişaf etməsi haqqında dünyagörüşünü artır.

Рони Орен – Секреты пластилина. Динозавры малышам

Bu dəfə də kiçikyaşlı oxucular əsrlərə əsrarəngiz səyahət edəcək, milyonlarla illər bundan öncə planetdə yaşamış qeyri-adi heyvanlarla tanış olacaqlar.

Михаил Пришвин – Рассказы о животных малышам

Kiçikyaşlı uşaqlar üçün nəzərdə tutulmuş kitabda yazıçının heyvanlar haqqında hekayələri toplanmışdır.

Моя самая первая энциклопедия

Yüzlərlə rəngbərəng illüstrasiya ilə zəngin olan bu kitab uşaqları sirli-sehri dünyaya səyahətə apara biləcək əvəzsiz bələdçidir.

Redyard Kiplinq – Seçilmiş əsərləri

Kitaba ingilis yazıçısının Hindistan hekayələri və nağılları daxil edilmişdir.

Moris Meterlink – Seçilmiş əsərləri

1911-ci il Nobel mükafatçısı Moris Meterlinkin bu kitabda toplanmış əsərlərini oxuyub zövq ala bilərsiniz.

Jan-Pol Sartr – Seçilmiş əsərləri

Bu kitabda Nobel mükafatçısı olan fransız yazıçısının povestləri, hekayə və pyesləri Azərbaycan oxucusunun ixtiyarına verilir.

Alber Kamü – Seçilmiş əsərləri

Kamü ideya yazarı olduğu üçün romanlarının hər birinin adı həm də məhz onun ədəbi kəşfi olan metaforalardan ibarətdir.

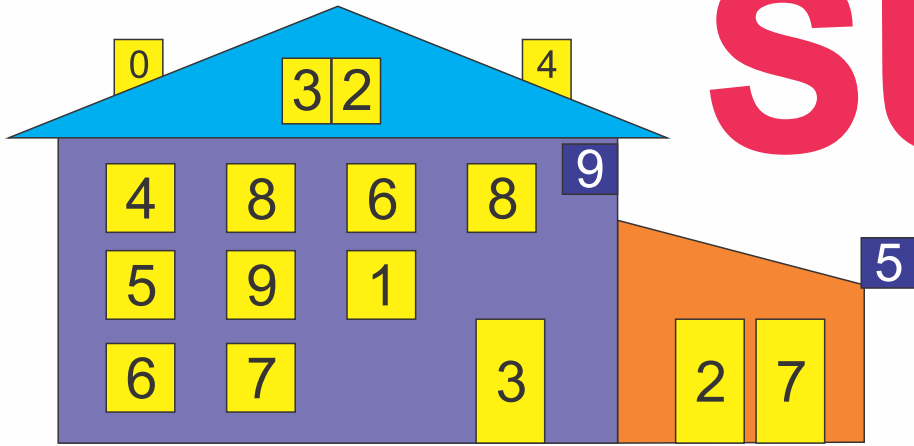
Rus nəsr antologiyası –

Kitabda Rus ədəbiyyatının tanınmış simalarının – N.Karamzinin, N.Qoqolun, İ.Turgenevin, F.Dostoyevskinin, L.Tolstoyun əsərləri toplanmışdır.

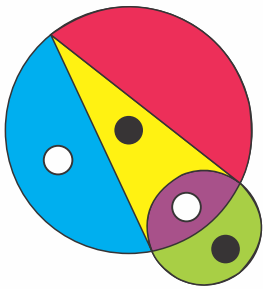
MƏNTİQİ

SUAL

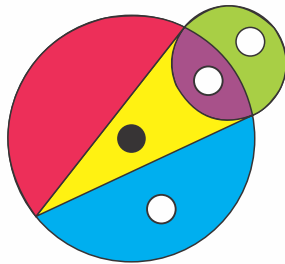

Şəkilə hansı rəqəmlər çatışmır?

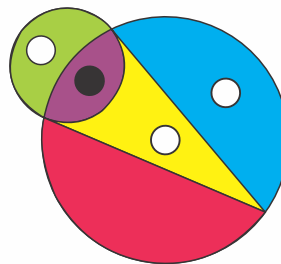
HANSI FİQR QANUNAUĞUNLUĞU POZUR?

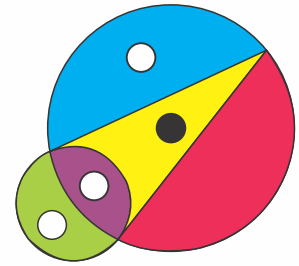
A

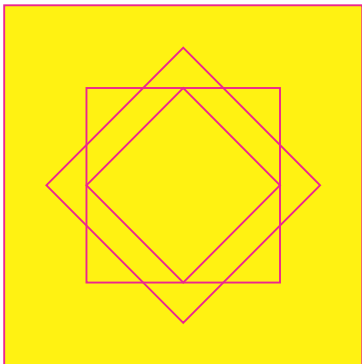
B

C

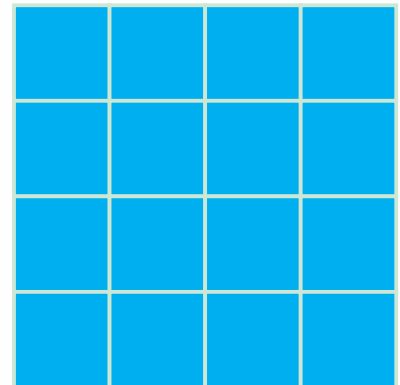

D

A, B, C, D, E hərflərini kvadratın xanalarında eə yerləşdirin ki, sətunlar, sətirlər və diaqonallar üzrə hərflərdən heç biri iki dəfə təkrar olunmasın.

Şəkilə göstərilən fiquru eə çəkin ki, qələm kağızdan ayrılmasın. Burada düz xətlər bir-biri ilə kəsişə bilər. Ancaq çəkilən yerdən bir də təkrar getmək olmaz.

Ötən sayımızdakı Məntiqi sualların cavabları:

1. Ana südü
2. Birinci dəqiqədə tavaya iki kotlet qoyub onların bir üzünü qızardın. Sonra həmin kotletlərdən birini çevirin, digərini isə kənara qoyub üçüncü kotleti tavaya qoyun. İki dəqiqə keçdikdən sonra kotletlərdən biri tam hazır olur, o biri kotletlərin isə bir üzünü qızarmış olur. Üçüncü dəqiqədə sonuncu iki kotleti tam qızardın.
3. Eramızdan əvvəl heç kim yeni eranın nə vaxt başlanacağını bilmirdi. Deməli, pul antik deyil.
4. İlbiz səyahətinin 8-ci günündə dirəyin üstündəki konfetə çata bilər.
5. Cavab: D. Şəkildəki simmetriyaya diqqət yetirin. Simmetriyanın solundakı fiqur sağdakı fiqurun daxilində, simmetrik fiqur isə içdəki fiqurun daxilində yerləşdirilir.

$$2+2=5$$

BİRLİKDƏ GÜLƏK

İmtahan gedir. 4 uşaq imtahana gecikir və səbəbini belə izah edirlər:

– Müəllim, dördümüz eyni maşında imtahana gəlirdik, birdən təkər partladı və biz gecikdik.

Müəllim:

– Eybi yoxdur, sabah səhər gəlin, sizdən imtahan götürürəm.

Səhəri gün uşaqlar imtahana gəlir. Müəllim onların hərəsini bir küncdə oturdur. Onlara paylanmış imtahan vərəqində isə cəmi bir sual olur:

– Maşının hansı təkəri partlamışdı?

Bir uşaq rus dili dərində qapını açıb deyir:

– Müəllim Cəfəri olar?

Müəllim:

– Rus dilində de.

Uşaq:

– Petruşku mojna?

Uşaqlar anatomiyadan imtahan suallarına cavab verir. Müəllim Səmədi sinifdən çıxardır.

Soruşurlar:

– Müəllim, Səmədi niyə bayıra çıxartdın?

– Şparqalkadan istifadə elədiyinə görə.

Öz qabırğalarını sayırdı ki, sayımı yazsın!

Bir gün Muradla Toğrul dərəcə gecikirlər. Bunu görə müəllim soruşur:

– Murad, dərəcə niyə gecikmişən?

Murad :

– Müəllim, yuxuda təyyarə ilə bütün dünyanı gəzmişəm. Təyyarə gecikdiyi üçün, mən de gecikdim.

Daha sonra müəllim üzünü Toğrula tutub deyir:

– Toğrul, bəs sən niyə gecikmişən?

Toğrul heç kefini pozmadan deyir:

– Müəllim, mən də yuxuda aeroportda Muradı gözləyirdim.

Yaradıcılıq emalatxanası

Kartonda qoyun şəklini çəkib qayçı ilə kəsək. Sonra kəsdiyimiz şəklin üzərinə yarıya bölünmüş qulaq çöpləri yapışdıraraq. Qoyunu bəzəmək üçün boynundan balaca zıncırov asaq.

Qoyun fiqurunu düzəltmək üçün ağ plastilindən toplar yumurlamaq olar. Plastilin topları kəsdiyimiz karton əsasa yapışdırısaq, şən qoyun fiquru alınacaq.

İstəyirsiniz, həcmli küknar təsviri olan Yeni il açıqcası düzəldək. O, qarmon kimi qatlanmış düzbucaqlı kağız zolaqlarından hazırlanır. Amma diqqətli olun.

Düzəltdiyiniz Yeni il küknarının hər mərtəbəsi müxtəlif ölçülü kağızdan hazırlanır: aşağıda enli, yuxarı qalxdıqca daralan hissələrdən ibarət olur. Hər hissənin qarmonvarı qatlamaları da fərqlidir. Alt mərtəbələrin qatlamaları daha sıx olur və getdikcə seyrəlir.

Yeni il masasını gül kələmdən hazırlanmış qoyun fiquru ilə bəzənsəniz, çox maraqlı olar... Və yaxud qaynadılmış yumurtadan düzəldilmiş məzəli qar adamları ilə bəzənmiş Yeni il salata ilə. Qar adamlarının burnu və papağı bişmiş yerköküdən olsa, salat daha rəngarəng görüntü əldə edər.

**Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyində
qeydiyyatdan keçib.**

Qeydiyyat nömrəsi:
№ 3926 – 06.11.2014

2006-cı ilin noyabrından çıxır.

Təşkilati dəstək:
Azərbaycan Respublikası
Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi

Təsisçi:
F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası

Baş redaktor: Şəhla Qəmbərova
Redaktor: Sevinc Nuruqızı
Korrektor: İlahə Quliyeva
Bədii tərtibat: Elşən Qurbanov
Üz qabığında: Babanlı Nuray

Müəlliflik hüququ F.Köçərli adına
Respublika Uşaq Kitabxanasına
məxsusdur.

Xüsusi icazə olmadan jurnalın sürətini,
elektron variantını çap etmək və
yaymaq qanuna ziddir.

Ünvan:
Bakı AZ1022 S.Vurğun küçəsi – 88

Tel: (+99412) 5970851,

Faks: (+99412) 5970879.

Jurnalımıza abunə olmaq istəyirsinizsə,
yuxarıdakı ünvana müraciət edə bilərsiniz.

Tiraj 3000

«Aspoliqraf LTD»
nəşriyyat-poliqrafiya müəssisəsinin
mətbəəsində hazır diapozitivlərdən
çap olunmuşdur.

www.fb.com/clb-az